

DALMACIJA

PISJE LADA BURČIĆ

Priča o ranjenom dobrom dupinu, kojomu je mreža urasla u tijelo i koji otežano pliva u akvatoriju na južnoj strani otoka Pašmana, izazvala je reakciju mnogih koji bi dupinu željeli pomoći.

Dr. Tomislav Gomerčić, najveći hrvatski stručnjak za dupine i osnivač Međunarodnog istraživačkog centra za dupine na otoku Molatu, intenzivno traži način da pomogne ranjenoj životinji, koja trpi velike bolove.

- Dupina sam nazvao Košara jer je nađen pokraj otočića Košaras s južne strane Pašmana. Iz Ministarstva zaštite okoliša dali su mi odobrenje da životinju ulovim i kirurški mu odstranim uraslu mrežu.

Oštećena peraja

Košari je i repna peraja oštećena, bila je vjerojatno ometana konopom i od stezanja je nekrotizirala, rubovi peraje su otpali - kaže dr. Gomerčić.

Unatoč želji da pomogne, dr. Gomerčić upozorava ribare i sve one koji prema dobrom dupinu imaju dobre namjere da ga ne pokušavaju uloviti.

- Košara će živjeti ako postupimo vrlo pažljivo, uspavamo je i kirurški joj odstranimo mrežu iz tijela.

Moramo joj pomoći, jer najlonski konop od mreže u njenom tijelu ne može puknuti, sve dublje će joj urasati u tkivo dok ne dođe do kralježnice. Tada Košara više ne bi mogla živjeti. Ne znam ni koliko ova-ko može izdržati, jer joj prijete infekcija od tako velikih rana - kaže dr. Gomerčić.

Košara je velika "dupinica", procjenjuje se da je teška oko 250 kilograma i duga oko dva i pol metra. Uspije li dr. Gomerčić u svom naumu, Košara neće biti transportirana, već će operacija biti napravljena licu mjesta.

- Još se dogovaramo na koji način ćemo uloviti Košaru. Do sada smo uz pomoć mreže uspjeli uloviti samo jednog dupina, u rijeci Krki kod Skradina, ali tamo se životinja nalazila u laguni širokoj stotinjak metara, na dubini od pet do deset metara.

More gdje pliva Košara duboko je 50-ak metara, a životinja može bježati u bilo kojem smjeru. Košara ne bježi panično na površice, ali ne dopušta da joj se primaknete bliže od

HITNA OPERACIJA ILI SMRT! NAJVEĆI HRVATSKI STRUČNJACI ZA MORSKE SISAVCE POKREĆU SPASONSNU AKCIJU KAKVA KOD NAS JOŠ NIKAD NIJE IZVEDENA

Dupinica Košara skapava u mukama

Još dogovaramo na koji način ćemo uloviti Košaru. U mrežu ćemo je teško dobiti, ostaje nam uspavati je projektilom, što je vrlo opasno - kaže dr. Tomislav Gomerčić

Ozljedjena Košara, koja je dobila ime po istoimenom otočiću kod kojeg je uočena, teško pliva i ironi

desetak metara.

Razmišljam da sediramo Košaru pomoću projektila, da je tako odmah uspavamo. Sediranje je najopasniji dio akcije, ali ako je na taj način ne oslobodimo iz mreže, Košara će uginuti - kaže dr. Gomerčić.

Nestalo ribe

Dr. Draško Holcer, predsjednik Instituta za istraživanje i zaštitu mora "Plavi svijet" na otoku Lošinj, upozorava da dupini puno češće stradavaju na području srednje i sjeverne Dalmacije nego u ostalom dijelu Jadrana.

- Imamo terensku stanicu u brodu na otoku Murteru i ustanovili smo da upravo na tom području, osobito na Kornatima, postoji intenzivna interakcija između dupina i mreža stajalica.

Dr. Tomislav Gomerčić

Dr. Draško Holcer: Dupini mnogo češće stradavaju u Dalmaciji nego u sjevernom Jadranu

Prate više od tisuću dupina

Stručnjaci iz Lošinskog "Plavog svijeta", koji svoji podružnici ima i na otoku Visu, prate ponašanje više od tisuću dupina u Jadranskom moru.

Kornjači probili oklop i stavili omču oko vrata

U moru blizu Makarske mještani je pronašao mrtvu morsku kornjaču, glavatu želvu. Alarmiran je lučki kapetan i Oceanografski institut. Brod makarske lučke kapetanije pronašao je nesretnu životinju kako plutala probijenoj oklopa s omčom od kabela oko vrata. Kornjaču su dotegli u luku gdje su je preuzeli stručnjaci iz Oceanografskog instituta.

PRIJEŠNIMO IVO RAVLIĆ/CIROPIX

Godišnje ih od ljudske ruke strada desetak

Godišnje u Hrvatskoj strada 20-ak dupina, od tega ih desetak strada od ljudske djelatnosti. U 90 posto slučajeva dupini se zapetljaju u ribarske mreže, a ostali uzroci smrtnosti su namjerna ubijanja, najčešće puškom i harpunom. Neki ribari dupine smatraju velikim štetocinima, "kradljivcima" ribe, i zbog toga ih ubijaju.

Dupini iz mreže vade ribe, a razlog tome je vrlo loše stanje ribljevog fonda na Kornatima. Utvrđili smo da su životinje na tom području gladne i prisiljene su se zavlaciiti bilo gdje kako bi došle do oljuka.

Gdje ima ribe, dupini neće ulaziti u takve situacije, "povlaćiti" se po mrežama stajalicama. Zato smo u srednjim Dalmacijama nailazili na uginule dupine s mrežom u dušniku.

Pratili smo prije dvije godine i dupina zapetljanog u mrežu, za sobom je vuкао cijeli konop s oljuko, jedva je plivao. On je sasvim sigurno uginuo - kaže dr. Holcer.

Dupinu Bojanu harpun jako ne smeta

Bojan s harpunom u ledima

U zadarskom akvatoriju sada imamo dva ranjena dobra dupina, no dobar dupin s uraslo mrežom u tijelu u puno je težio životinji. Drugi dupin, kojega pratimo još od 2004. godine kada smo mu dali ime Bojan, u ledima ima zabijen harpun. Sa strijelom u ledima prvi put je vidjen 23. kolovoza kod otoka Oliba i on je otada "nosi". Metalni harpun ispucau je iz podvodne puške, dug je više od jednog metra i zabijen je duboko u tkivo dobrog dupina. No ovaj dupin se kreće i ponaša normalno, za razliku od dupina kojemu je mreža urasla u tijelo - kaže dr. Holcer.

Potpora države

U Državnom zavodu za zaštitu prirode poručili su nam da je dr. Gomerčić sam našao na dupina te će on, u koordinaciji s nadležnim ministarstvom i Zavodom, naći najbolje rješenje da se ozlijedenoj životinji pomogne. U tome ima potporu ministarstva i Zavoda.